

– TÁJÉKOZTATÓ és KÖVETELMÉNYRENDSZER –

Polgári Jog 3. (Kötelmi jog általános rész) főkéllégium

2025/26-os tanév 1. félév, nappali tagozat

Tárgyjegyző: Dr. Landi Balázs és Dr. Csapó Orsolya

A PJ3 főkéllégium ideje és helye: Hétfő, 10.00-13.00 – E2

A PJ3 főkéllégiumot „jelenléti” oktatási rend szerint tartjuk, ezzel együtt kialakítjuk a PJ3 főkéllégium felületét a MS Teams-en is, ahova valamennyi háttéranyagot és információt párhuzamosan feltöltjük, ugyanakkor az előadások valós idejű vagy felvételtől történő online elérését NEM biztosítjuk.

A PJ3 főkéllégium tárgya és célkitűzése: A PJ3 főkéllégium a Ptk. Hatodik Könyvének három fő részét tárgyalja: a kötelelem közös szabályait, a szerződések általános szabályait és a szerződésen kívül okozott kárért való felelősség szabályait. Különös jelentőséget ad a PJ3 főkéllégiumnak, hogy arra közvetlenül és szervesen épít az egyes szerződések szabályait tárgyaló PJ4 főkéllégium, amely okán az ebben a félévben elsajátított ismeretek mind a következő félév tananyagának, mind annak vizsgakövetelményének részét képezik.

A PJ3 főkéllégium a meghirdetett tematika mentén tekinti át a Ptk. Hatodik Könyvének rendszerét, belső logikáját, kapcsolódásait a Ptk. más részeihez, egyúttal különböző mélységben ismerteti a fontosabb Jogegységi határozatokat, Polgári Elvi Döntéseket, Polgári Kollégiumi véleményeket, Polgári- és Gazdasági Kollégiumi állásfoglalásokat, s bírósági határozatokat.

A PJ3 főkéllégium célkitűzése, hogy a vagyonforgalom magánjogi szabályozásának és joggyakorlatának alapos ismeretén túl, annak szemléletét, belső logikáját is elsajátítsák a Hallgatók.

A PJ3 főkéllégium tananyaga:

1. A Ptk. és a Ptké. Kötelmi joghoz kapcsolódó szabályai
(kivéve a Ptk. Hatodik Könyvének Harmadik és Ötödik Része)
2. Az előadások anyaga és az előadásokon tárgyalt jogesetek.
3. Az alábbi kapcsolódó jogforrások:
 - 2015.évi CXLV.tv az egyes fogyasztói kölcsönszerződésekből eredő követelések forintra átváltásával kapcsolatos kérdések rendezéséről
 - 2014.évi LXXVII.tv. az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről
 - 2014. évi XL. törvény (DH2) a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről
 - 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1) a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről
 - 151/2003. (IX.22.) Korm.r. az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról.
 - 181/2003. (XI.5.) Korm.r. a lakásépítéssel kapcsolatos kötelező jótállásról.
 - 45/2014. (II.26.) Korm.r. a fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól.
 - 6/2013. PJE a deviza alapú kölcsönszerződésekkel kapcsolatos perekben felmerült egyes elvi kérdésekről.
 - 1/2014. PJE az új Ptk. alapján elbírálandó ügyekben irányadó elvi iránymutatásokról
 - 2/2014. PJE a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés (...) tisztességtelenségéről.
 - 3/2015. PJE az 1/1998., a 4/1999., a 2/2008. és az 1/2006. PJE-k hatályon kívül helyezéséről (...)
 - 2/2015. BKMPJE az 1/2003., az 1/2008. és a 2/2008. Közigazgatási-polgári jogegységi határozat hatályon kívül helyezéséről
 - 10/2024. JEH határozata Kúria Jogegységi Panasz Tanács határozata (Jpe.III.60.037/2023/13. szám) az engedményezett követelés érvényesítésével kapcsolatban az engedményesre átszálló jogokról
 - 2/2022. JEH határozat a Kúria Jogegységi Panasz Tanács határozata (Jpe.III.60.011/2022/15. szám) a genetikai, teratológiai ártalom következtében egészségkárosodottan született gyermek esetében az egészségügyi szolgáltató kártérítési felelősségének fennállása miatt kártérítésként fizetendő felnevelési költségről
 - 1/2025. Polgári jogegységi határozat az anyagi jogerőhatás érvényesülése az érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítása iránt indított perben
 - 10/2025. Polgári jogegységi határozat az Európai Unió Bírósága C-630/23. számú ítéletének értelmezéséről
 - 6/2021. Polgári jogegységi határozat a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés semmisségének egyes kérdéseiről

- 1/2008. PJE a genetikai, teratológiai ártalom következtében fogyatékossgal született gyermek saját jogú kártérítési igényéről az egészségügyi szolgáltatóval
- 2/2006. PJE a parkolási díj, valamint pótdíj kötelmi pénzkövetelés megfizetéséről
- 1/2005. PJE a dologszolgáltatásra irányuló visszerthes szerződés méltányossággal össze nem egyeztethető értékaránytalanságáról
- 3/2004. PJE a közjegyző közokirat-készítő tevékenységével okozott károkért való felelősségéről
- XXV. PED az ingatlan-átruházási szerződés érvényességéről (az 1/2014. PJE által hatályában fenntartott részei)
- 1/2006 (V. 22.) PK vélemény a baleseti járadék alapjául szolgáló átlagkereset meghatározásáról és a járadék számítási módjáról
- 1/2005. (VI.15.) PK vélemény a semmisségi ok hivatalbóli észlelése kapcsán követendő eljárásról.
- 1/2010. (VI.28.) PK vélemény az érvénytelenség jogkövetkezményeiről.
- 1/2011. (VI.15.) PK vélemény a fedezetelvonó szerződés egyes jogalkalmazási kérdéseiről.
- 2/2011. (XII.10.) PK vélemény a fogyasztói szerződés érvénytelenségével kapcsolatos egyes kérdésekről.
- 3/2011. PK vélemény a fogyasztói szerződéssel kapcsolatos közérdeklő kereset elbírálásának egyes kérdéseiről.
- 1/2012. (VI.21.) PK vélemény a hibás teljesítéssel kapcsolatos egyes jogalkalmazási kérdésekről.
- 2/2012. (XII.10.) PK vélemény a fogyasztói kölcsönszerződésben pénzügyi intézmény által alkalmazott általános szerződési feltételekben szereplő egyoldalú szerződésmódosítási jog tisztességtelenségéről.
- PK 267. A feltűnően nagy értékkülönbség és az ellenszolgáltatás megállapításánál irányadó szempontok.
- PK 226. A késedelmi kamat a hitelezőt a Ptk. 301. §-a szerint akkor is megilleti, ha a bíróság határozata az adózt annak fizetésére kifejezetten nem kötelezi. A bíróság határozatában meghatározott teljesítési határidő lejártától esedékes késedelmi kamatot tehát - a hitelező kérelmére - akkor is fel kell tüntetni a végrehajtási lapon, ha az ítélet erről nem rendelkezik.
- PK 47. szám. A baleset következtében meghalt szülő tartásra jogosult gyermekét megillető baleseti járadék összegének meghatározásánál a gyermek terhére nem lehet figyelembe venni azt, hogy a gyermeket eltartó másik szülő után családi pótlékra vált jogosulttá. A baleset következtében meghalt szülő által életében kapott családi pótlékot viszont a gyermek javára figyelembe kell venni a baleseti járadékösszegének meghatározásánál akkor, ha a gyermeket eltartó másik szülő családi pótlékra nem jogosult.
- PK 40. A közös károkozók a károsulttal szemben akkor is egyetemlegesen felelnek, ha a kárt több személy fokozott veszéllyel járó tevékenységgel közösen okozta, és a károsult az egyik veszélyes tevékenység folytatójának a házasátarsa.
- PK 35. A baleseti járadék alapjául szolgáló átlagkeresetnek a nyugdíjjárulékkal való csökkentése. A baleseti járadék alapjául szolgáló átlagkereset meghatározásánál a keresetet a nyugdíjjárulékkal csökkentett összegben kell figyelembe venni.
- GK 65. I. Ha a felek szerződésben a természetben osztható szolgáltatásra vonatkozóan úgy állapodnak meg, hogy annak valamennyi részét a kötelezett együttesen köteles szolgáltatni (jogi oszthatatlanság), ennek következménye nemcsak az, hogy a jogosult részteljesítést nem köteles elfogadni, hanem az is, hogy ha a szerződést kötbérszankció biztosítja, részleges késedelem esetén is a teljes szerződési érték alapulvételével igényelhet kötbért a jogosult.
- II. A kötelezett ellenkező megállapodás hiányában köteles a fődolgot a tartozékokkal együtt szolgáltatni. A tartozék késedelmes szolgáltatása miatt - kötbérikötés esetén - a kötbért a teljes szerződési érték után kell fizetni.
- III. Ha a felek a szerződésben a fődolog mellett pótalkatrész (póttartozék) egyidejű szolgáltatását is kikötötték - ellenkező megállapodás hiányában - az egész szolgáltatás oszthatatlan.
- GK 30. Gazdálkodó szervezetek egymás közötti szerződéseik hibás teljesítése esetén, ha a jogosult - a Ptk. 306. §-a alapján - eláll a szerződéstől, az ellenszolgáltatás (az ár, illetve a díj) visszatérítésénél időközben átváltozás ellenére is a szerződésnek megfelelően a teljesítéskor fizetett ár, illetve díj összegét kell alapul venni. A jogosult azonban a szavatossági jogának érvényesítésén kívül követelheti a hibás teljesítésből az áremelkedés következtében előállott kárának a megtérítését is.
- GK 12. A kötelezett - ha az a jogosult érdekének sérelme nélkül lehetséges - a hibás dolgot akkor is kicserélheti vagy a szolgáltatást újból teljesítheti (a munkát újból elvégezheti), ha a jogosult a szavatossági igényét még nem konkretizálta. Ezt mindaddig megteheti, amíg a megrendelő vele meg nem egyezett, illetőleg a gazdasági perben eljáró bíróság jogerős határozatot nem hozott.
- Az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazhatósága kölcsönszerződéseknel (összefoglaló vélemény) – Kúria Joggyakorlat-elemző Csoport, 2015.február 3.
- A követelés elévülésének megszakítása (6:25.§ (1) c) és 8:1.§ (3) együttes értelmezése) – PTT Vélemény
- Az „ellenőrzési körön kívüli eső” mentesülési ok értelmezéséről (6:142) – PTT Vélemény
- 93/13/EGK európai tanácsi irányelv a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről

- 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv a fogyasztási cikkek adásvételének a kapcsolódó jótállásnak egyes vonatkozásairól
- 2011/7/EU európai parlamenti és tanács irányelv a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről
- 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv a fogyasztók jogairól
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/771 irányelve (2019. május 20.) az áruk adásvételére irányuló szerződések egyes vonatkozásairól, az (EU) 2017/2394 rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról, valamint az 1999/44/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről

4. Jegyzet: Csehi Zoltán [Szerk.]: Kötelmi jog – a 2013.évi V.törvény alapján. Az új Polgári Törvénykönyv szövegének rövid magyarázata – ideiglenes jegyzet /Menedzser Praxis Szakkiadó és Gazdasági Tanácsadó Kft.; Budapest, 2014./
5. Ajánlott: Vékás Lajos/Gárdos Péter [Szerk.]: Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz /Wolters Kluwer; Budapest, 2020. (és a korábbi kiadások)/

A PJ3 főkéllégium tematikája:

1.hét	(szept.8.)	Tájékoztató. Kötelem fogalma, rendszere. Kötelemkeletkeztető tények, a kötelem megszűnése
2.hét	(szept.15.)	A kötelek közös szabályai: jognyilatkozat, képviselő, elévülés.
3.hét	(szept.22.)	A szerződés, a szerződési jog alapelvei. A szerződés megkötése és értelmezése.
4.hét	(szept.29.)	A szerződés létezése/nemlétezése. Az érvénytelenség szabályai-1.
5.hét	(okt.6.)	Az érvénytelenség szabályai-2.
6.hét	(okt.13.)	A szerződés hatálya/hatálytalansága. A szerződés (és a kötelem) teljesítése
7.hét	(okt.20.)	A szerződés módosítása és megerősítése. Alanyváltozás a szerződésben I.
	(okt.27.)	<i>ősz szünet</i>
8.hét	(nov.3.)	Alanyváltozás a szerződésben II. A szerződés megszűnése/megszüntetése.
9.hét	(nov.10.)	A szerződésszegés.
10.hét	(nov.17.)	A hibás teljesítés.
11.hét	(nov.24.)	A deliktualis felelősség alapjai. A nem vagyoni kár és kompenzációja. Sérelemdíj.
12.hét	(dec.1.)	Egyes deliktualis felelősségi alakzatok. Összefoglalás/Konzultáció.
13.hét	(dec.8.)	<i>rektori szünet</i>

A PJ3 főkéllégium vizsgarendje: A PJ3 főkéllégium **félév végi szóbeli vizsgával** teljesíthető. A félév végi kollokviumra történő jelentkezés előfeltétele a PJ3 főkéllégiumhoz kapcsolódó **aláírás megszerzése**.

A PJ3 főkéllégiumhoz kapcsolódó aláírás megszerzése: a félév végi szóbeli vizsgára bocsátás előfeltétele a PJ3 főkéllégiumhoz kapcsolódó "Aláírva" értékelés megszerzése. Az aláírás megszerzésének **feltétele** a PJ3 főkéllégiumhoz kapcsolódó polgári jogi gyakorlati óra követelményeinek teljesítése (gyakorlat követelményrendszere):

1. A PJ3 főkéllégiumhoz kapcsolódóan a polgári jogi online gyakorlati órákon kell résztvennie a Hallgatóknak. A polgári jogi gyakorlati órákon való részvétel kötelező, akinek háromnál több távolléte van, az "Aláírás megtagadva" értékelés mellett PJ3 főkéllégiumból vizsgára nem bocsátható;

2. A polgári jogi gyakorlati órák követelményrendszerét az egyes Gyakorlatvezető Oktatók határozzák meg és hirdetik ki a félév első óráján. A Hallgatók polgári jogi online gyakorlati órákon nyújtott teljesítményét a Gyakorlatvezető Oktatók önállóan értékelik, s amennyiben az nem felel meg az előzőek szerint kihirdetett követelményeknek, a Hallgató "Aláírás megtagadva" értékelés mellett PJ3 főkéllégiumból vizsgára nem bocsátható.
3. Azok a Hallgatók, akik a 2025/2026-os tanév első félévében a korábbi félévekben meghirdetett polgári jogi gyakorlati órákon elért "Aláírva" értékeléssel lezárt félévüket kívánják „beszámítani”, azt külön kérelmezniük kell a főkéllégium tárgyjegyző oktatóinak (landi.balazs@jak.ppke.hu és csapo.orsolya@jak.ppke.hu) és a Gyakorlatvezető Oktatójuknak közösen írt elektronikus levélben 2025.október 24-ig.

A PJ3 főkéllégiumhoz kapcsolódó "Aláírva" értékelés megszerzésének feltétele a fentiekben részletezett gyakorlat követelményrendszerének teljesítése. Az a Hallgató, aki e feltételt nem tudja teljesíteni a félév során, "Aláírás megtagadva" értékelés mellett PJ3 főkéllégiumból vizsgára nem bocsátható. Az a Hallgató, aki az "Aláírás megtagadva" értékelés mellett – a félév végi vizsgajelentkezés időszakának megnyílta és a félév lezárása közötti időre adta lehetőséget kihasználva – mégis bejelentkezik vizsgára, sőt akár vizsgát is tesz, annak vizsgáját és az azon elért vizsgaeredményét utólag minden esetben **hivatalból érvénytelenítjük**.

A PJ3 főkéllégium félév végi szóbeli vizsgával történő teljesítése:

1. A Hallgatók a jelen Tájékoztató és Követelményrendszer, valamint a félév során közzétett PJ3 főkéllégium szóbeli tételsora alapján készülhetnek fel előzetesen a szóbeli vizsgára.
2. A szóbeli vizsgaidőpontokat a Polgári Jogi Tanszék a tanrend félévi időbeosztásában rögzített határidőket betartva előzetesen közzéteszi, amelyekre a Hallgatók – a létszámkeretekre figyelemmel – szabadon bejelentkezhetnek. Azon Hallgatók bejelentkezését, akik utóbb – ti. a félév végi szóbeli vizsgára történő bejelentkezést követően – "Aláírás megtagadva" értékelést érnek el a polgári jogi gyakorlati órájukon, érvénytelenítjük, mivel ők nem teljesítették a vizsgára bocsátás előfeltételét PJ3 főkéllégiumból.
3. A Hallgatók kötelesek a szóbeli vizsga meghirdetett kezdő időpontjára – vizsgához illő öltözékben - megérkezni, mivel a vizsgázó Hallgatók jelenlétét a szóbeli vizsga kezdetekor a Vizsgáztató Oktató ellenőrizheti. A szóbeli vizsgára késve érkező Hallgatókat a Vizsgáztató Oktató nem köteles megvárni és levizsgáztatni. A szóbeli vizsga Hallgatók általi megkezdésére történő várakozás idejét a meghirdetett vizsga napok alacsony, maximum 15 fős létszámkeretével igyekszünk csökkenteni.
4. A szóbeli vizsgán a Hallgatók két tételt húznak, és maximum 15 perces felkészülési időt követően, szóban – nem írásbeli vázlatukat felolvasva! – ismertetik a kihúzott tételekhez kapcsolódó ismereteket. Amennyiben a két kihúzott tétel közül az egyiket elégtelen(1) színvonalon ismertetik, akkor a szóbeli vizsga érdemjegye – függetlenül a másik kihúzott tételre adott feleletük színvonalától, elégtelen(1), azaz mindkét kihúzott tételt érdemben, legalább elégséges(2) színvonalon ismertetnie kell a Hallgátónak.
5. A tételsor, így különösen a két kihúzott tétel csak kiindulópontja a szóbeli vizsgának, vagyis a Vizsgáztató Oktató a kihúzott tételeken, sőt magán a tételsoron felül is kérdezhet a jelen Tájékoztató és Követelményrendszer által meghatározott témakörben.
6. A szóbeli vizsgán a Polgári Jogi Tanszék Oktatói vizsgáztatnak. A Vizsgáztató Oktatók személyét csak a vizsga napján, közvetlenül a vizsga megkezdését megelőzően hozza nyilvánosságra a Tanszék.
7. A Vizsgázók a szóbeli vizsgán nem használhatnak semmiféle írott, nyomtatott, avagy elektronikus segédeszközt. A meg nem engedett eszközöket használó Vizsgázók vizsgáját a Vizsgáztató felfüggeszti, s az érintett Vizsgázóval szemben fegyelmi eljárást kezdeményez a vonatkozó egyetemi szabályzat értelmében. Ezzel összefüggésben felhívjuk a figyelmet, hogy az Egyetemi Tanács 2018. január 25-én új Fegyelmi és Kártérítési Szabályzatot (FKSz) fogadott el, s módosította a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatot is (TVSz). E körben különös figyelmet érdemlő módosítás, hogy míg az „egyszerű puskázás” továbbra is elégtelen vagy nem felelt meg minősítést eredményez, addig az új FKSz fegyelmi vétségnek minősíti a meg nem engedett technikai eszköz használatát vizsga vagy számonkérés során. Ha tehát mobiltelefonnal, „fülessel” (miniatur headsettel), okosműveggel vagy más hasonló eszközzel/módon követ el valaki visszaélést, akkor fegyelmi eljárásnak van helye, s a Vizsgáztatónak mérlegelés nélkül – elégtelen adása helyett – ezt kell kezdeményeznie. Fegyelmi vétség továbbá az is, ha valaki más helyett vizsgázik, helyette más vizsgázik, vagy ha a hallgató a vizsga rendjét megzavarja.

Tartalmas félévet és eredményes felkészülésen alapuló, sikeres vizsgát kívánunk
a PJ3 főkéllégium valamennyi Hallgatójának!

Budapest, 2025. szeptember 1.

Landi Balázs és Csapó Orsolya